

DOMSTOLENS DOM (første afdeling)
10. juli 1986 *

I sag 270/84

Assunta Licata, tjenestemand ved Det økonomiske og sociale Udvalg, ved advokat J.-N. Louis, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat N. Decker, 16, avenue Marie-Thérèse, Luxembourg,

sagsøger

mod

Det økonomiske og sociale Udvalg, ved D. Brüggemann, personaledirektoratet, som befuldmægtiget, bistået af advokat A. Bonn, Luxembourg, og med valgt adresse på dennes kontor, 22, Côte d'Eich,

sagsøgt

angående annullation, dels af den beslutning, hvorved Det økonomiske og sociale Udvalg udelukkede Licata fra personaleudvalget i medfør af den generelle beslutning nr. 173/84 A af 7. maj 1984, truffet af formanden for Det økonomiske og sociale Udvalg, dels af beslutningen af 31. oktober 1984 om at afholde suppleringsvalg med henblik på at besætte hendes plads,

har

DOMSTOLEN (første afdeling)

sammensat af afdelingsformanden R. Joliet, dommerne G. Bosco og F. Schockweiler,

generaladvokat: M. Darmon
justitssekretær: fuldmægtig D. Louterman

efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 23. april 1986,

afsagt følgende

* Processprog: Fransk.

DOM

(Sagsfremstillingen udelades)

Præmisser

- 1 Ved stævning, indgivet til Domstolens justitskontor den 24. november 1984, har Assunta Licata, tjenestemand ved Det økonomiske og sociale Udvalg, anlagt sag med påstand om annullation, dels af den beslutning, hvorved Det økonomiske og sociale Udvalg udelukkede hende fra personaleudvalget i medfør af den generelle beslutning nr. 173/84 A af 7. maj 1984, truffet af formanden for Det økonomiske og sociale Udvalg, (herefter benævnt ændringsbeslutningen), dels af beslutningen af 31. oktober 1984 om at afholde suppleringsvalg med henblik på at besætte hendes plads.
- 2 Den 21. april 1983 blev Licata, der dengang var lokalt ansat ved Det økonomiske og sociale Udvalg, valgt til medlem af personaleudvalget som eneste repræsentant for de ansatte, der er omhandlet i artikel 7, stk. 1, i ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i Fællesskaberne. Hendes mandat ville under normale forhold udløbe den 31. marts 1985.
- 3 Den 22. december 1983 blev Licata udnævnt til tjenestemand i lønklasse D 3/3 med virkning fra den 1. januar 1984.
- 4 Da denne ændring af kategori bevirkede, at ikke alle kategorier af ansatte var repræsenteret, mente personaleudvalget, at dets sammensætning ikke længere var i overensstemmelse med kravene i artikel 1, stk. 4, i bilag II til tjenstemandsvedtægten (herefter benævnt vedtægten), som bestemmer, at sammensætningen af personaleudvalget skal være således, at alle kategorier og tjenestegrupper af tjenstemænd og øvrige ansatte er sikret repræsentation.
- 5 Under disse omstændigheder fandt personaleudvalget, at der burde afholdes suppleringsvalg med henblik på at besætte Licatas plads i udvalget. Da personaleudvalget ønskede at have en klarere bestemmelse som grundlag for valget, anmo-

dede det den 2. maj 1984 generalsekretæren for Det økonomiske og sociale Udvalg om i dette øjemed at tilpasse Det økonomiske og sociale Udvalgs beslutning nr. 1896/75 A af 28. juli 1975, som bl. a. i artikel 5 bestemte, at »mandatet ophører endvidere, når et medlem af personaleudvalget ønsker at udtræde af udvalget eller ved udtræden af tjenesten«.

- 6 Den 7. maj 1984 udstedte formanden for Det økonomiske og sociale Udvalg ændringsbeslutningen, som under hensyn til »klarheden og retssikkerheden« tilpassede artikel 5 i ovennævnte beslutning. Herefter ophører personaleudvalgets medlemmers mandater endvidere i tilfælde af »overgang til en anden kategori, tjenestegruppe eller ansættelsesordning, såfremt det i artikel 3 omhandlede repræsentationsforhold i personaleudvalget ikke længere foreligger.«

- 7 På grundlag af den således ændrede bestemmelse nægtede personaleudvalget ved et møde den 25. juni 1984 at tage Licatas stemme i betragtning, og den 28. juni 1984 anså det hendes mandat for ophørt.

- 8 Skønt Det økonomiske og sociale Udvalg havde begrundet sin ændringsbeslutning i hensynet til »retssikkerheden«, underrettede det den 31. juli 1984 via generalsekretæren personaleudvalget om, at denne beslutning var suspenderet.

- 9 Den 9. oktober 1984 indkaldte personaleudvalget til generalforsamling med henblik på at træffe afgørelse om afholdelse af suppleringsvalg.

- 10 Den 11. oktober 1984 meddelte generalsekretæren for Det økonomiske og sociale Udvalg personaleudvalget, at ændringsbeslutningen på ny fandt anvendelse.

- 11 Den 12. oktober 1984 besluttede generalforsamlingen at udpege en valgbestyrelse. Den 31. oktober 1984 udskrev denne suppleringsvalg til afholdelse den 19. november 1984.

- 12 Den 6. november 1984 indgav Licata i medfør af vedtægtens artikel 90, stk. 2, en klage over ændringsbeslutningen og over beslutningen om at udelukke hende fra personaleudvalget.

- 13 Den 14. november 1984 anlagde hun nærværende sag.
- 14 Samme dag indgav hun begæring til Domstolen om foreløbige forholdsregler. Formanden for Domstolens første afdeling tog begæringen til følge ved kendelse af 11. december 1984 (sag 270/84 R, Sml. s. 4119), som udsatte gennemførelsen af både ændringsbeslutningen og beslutningen om at afholde suppleringsvalg indtil afsigelsen af dommen i hovedsagen.
- 15 Den 29. januar 1985 afviste generalsekretæren for Det økonomiske og sociale Udvalg sagsøgerens klage.
- 16 I medfør af artikel 21 i protokollen vedrørende statuten for EØF-Domstolen har Domstolen anmodet Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om at oplyse, om der for personaleudvalget for disse institutioner findes en regel svarende til reglen i ændringsbeslutningen. Det fremgår af svarene, at ingen af disse institutioner har vedtaget en skriftlig regel, der bevirker, at det medlem af personaleudvalget, der som eneste repræsentant for en kategori overgår til en anden kategori, inden mandatet udløber, mister sit mandat.

Formaliteten

- 17 Det økonomiske og sociale Udvalg har bestridt, at sagen kan antages til realitetsbehandling. For det første har Licata ikke længere interesse i at opretholde sit sagsanlæg, da hun ved den af formanden for første afdeling afsagte kendelse har fået mulighed for at udøve sit mandat, indtil det udløber. Dernæst er påstandene i stævningen ikke de samme som påstandene i klagen, som ikke omhandlede beslutningen om at afholde suppleringsvalg. Endelig er klagen, for så vidt den er rettet mod personaleudvalgets beslutning af 28. juni 1984 — den eneste retsakt, der kan anfægtes i denne sag — indgivet for sent, og sagen kan derfor ikke antages til realitetsbehandling.
- 18 Licata har over for det andet argument anført, at hendes klage vedrørte beslutningen om at udelukke hende fra personaleudvalget, og at beslutningen om at afholde suppleringsvalg kun var en følge heraf. Endvidere var klagen ikke for sent

indgivet, da ændringsbeslutningen, i kraft af hvilken personaleudvalget den 28. juni 1984 besluttede at udelukke hende, var suspenderet fra den 31. juli til den 11. oktober 1984.

- 19 Indledningsvis bemærkes, at det ordinære valg til personaleudvalget, som under normale omstændigheder skulle have fundet sted den 10. juni 1985, er blevet udsat som følge af den kendelse, der blev afsagt af formanden for Domstolens tredje afdeling den 11. juni 1985 (sag 146/85 R, Diezler m. fl. mod Det økonomiske og sociale Udvalg, Sml. 1985, s. 1805). Licata har derfor stadig en interesse i ikke at blive berøvet sit mandat som følge af, at ændringsbeslutningen på ny er blevet sat i kraft.
- 20 Det fremgår endvidere, at sagens genstand er forskellig fra genstanden for klagen, for så vidt som sidstnævnte ikke vedrørte beslutningen af 31. oktober 1984 om at afholde suppleringsvalg. Sagen kan derfor ikke antages til realitetsbehandling, for så vidt angår denne beslutning.
- 21 Endelig bemærkes, at da ændringsbeslutningen har været suspenderet fra den 31. juli til den 11. oktober 1984, må den beslutning, som personaleudvalget vedtog den 28. juni 1984 på grundlag af ændringsbeslutningen, betragtes som havende været suspenderet i samme periode. Klagen er derfor indgivet inden for den i vedtægten fastsatte frist.
- 22 Heraf følger, at sagen kun kan antages til realitetsbehandling, for så vidt som den er rettet mod Det økonomiske og sociale Udvalgs beslutning af 28. juni 1984 om at udelukke sagsøgeren fra personaleudvalget.

Realiteten

- 23 Licata har fremsat tre anbringender til støtte for sine påstande. Hun har for det første gjort gældende, at Det økonomiske og sociale Udvalg har tilsidesat artikel 6 i beslutning nr. 1896/75 A af 28. juli 1975 og vedtægtens artikel 110, som pålagde det at rådføre sig med henholdsvis personaleudvalget og vedtægtsudvalget, før det vedtog ændringsbeslutningen. For det andet er ændringsbeslutningen i strid med artikel 1, stk. 4, i bilag II til vedtægten, idet den opstiller en betingelse om repræsentationsforholdet i hele personaleudvalgets funktionsperiode, som ifølge artikel 1, stk. 4, i bilaget kun skal være opfyldt på det tidspunkt, hvor personaleudvalgets

medlemmer vælges. For det tredje finder Licata, at anvendelsen af ændringsbeslutningen på hendes tilfælde under alle omstændigheder er i strid med princippet om, at der ikke må gives retsakter tilbagevirkende kraft, eftersom der på det tidspunkt, hvor hun blev valgt, ikke var nogen regel, der bestemte, at overgang til en anden kategori, tjenestegruppe eller ansættelsesordning bragte mandatet til ophør.

- 24 Det økonomiske og sociale Udvalg er af den opfattelse, at det første anbringende ikke kan lægges til grund, for så vidt som der gøres indvending mod den manglende høring af personaleudvalget, idet ændringsbeslutningen er vedtaget efter anmodning fra dette udvalg. Det kan i øvrigt ikke admitteres, for så vidt angår den manglende høring af vedtægtsudvalget, idet dette klagepunkt ikke findes i stævningen. Det andet anbringende kan ikke lægges til grund, idet den betingelse om repræsentationsforholdet, der omhandles i denne artikel, gælder i hele funktionsperioden. Det tredje anbringende kan heller ikke lægges til grund, da ændringsbeslutningen har anvendt en fortolkning af beslutning nr. 1896/75 A af 28. juli 1975, som er uundgåelig under henvisning til vedtægten.
- 25 For så vidt angår det første anbringende, har Det økonomiske og sociale Udvalg med rette fremhævet, at ændringsbeslutningen er blevet vedtaget efter anmodning fra personaleudvalget. Der kan derfor ikke gives sagsøgeren medhold i klagepunktet om tilsidesættelse af artikel 6 i beslutning nr. 1896/75 A af 28. juli 1975. Endvidere findes klagepunktet om den manglende høring af personaleudvalget, der er foreskrevet i vedtægtsens artikel 110, ikke i stævningen og kan ikke admitteres, eftersom det ikke støttes på nye omstændigheder.
- 26 For så vidt angår det andet anbringende bemærkes, at hver enkelt institution i henhold til vedtægtsens artikel 9, stk. 2, fastlægger sammensætningen af personaleudvalget og de nærmere bestemmelser om dets virke i overensstemmelse med bestemmelserne i bilag II til vedtægten. Artikel 1, stk. 4, i dette bilag bestemmer, at sammensætningen af personaleudvalget skal være således, at alle kategorier og tjenestegrupper af tjenestemænd og øvrige ansatte er sikret repræsentation.
- 27 Det bemærkes, at vedtægtsens artikel 9, stk. 2, sondrer mellem sammensætningen af de sociale velfærdsorganer og de nærmere bestemmelser om disses virke, mens artikel 1, stk. 4, i bilag II til vedtægten kun stiller krav, for så vidt angår sammensætningen af personaleudvalget. Spørgsmålet om repræsentation af alle kategorier og tjenestegrupper i medlemmernes funktionsperioder falder ind under de nærmere bestemmelser om udvalgets virke.

28 Heraf følger, at hver enkelt institution frit kan udstede egne regler på dette område.

29 Det økonomiske og sociale Udvalg kunne navnlig i ændringsbeslutningen gyldigt bestemme, at mandatet ud over de tilfælde, der allerede var fastsat i beslutning nr. 1896/75 A, ophørte, når et medlem af personaleudvalget, der som den eneste var valgt til at repræsentere én bestemt kategori, tjenestegruppe eller ansættelsesordning, i funktionstiden overgik til en anden kategori, tjenestegruppe eller ansættelsesordning.

30 Det andet anbringende kan derfor ikke lægges til grund.

31 Med hensyn til det tredje anbringende er det ganske vist korrekt, at ændringsbeslutningen omtaler en grund til mandatets bortfald, som ikke fandtes, da Licata blev valgt til personaleudvalget. Imidlertid finder en ny regel principielt øjeblikkelig anvendelse på endnu ikke indtrådte virkninger af en situation, der er opstået, mens den gamle regel var gældende. Anvendelsen af ændringsbestemmelsen på den del af Licata's mandat, der endnu ikke var udløbet, er derfor ikke i strid med princippet om, at der ikke kan gives retsakter tilbagevirkende kraft.

32 Heraf følger, at det tredje anbringende ikke kan lægges til grund.

Sagens omkostninger

33 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, dømmes den tabende part til at afholde sagens omkostninger. I henhold til procesreglementets artikel 70 bærer institutionerne imidlertid selv de udgifter, de har afholdt i sager anlagt af de ansatte ved Fællesskaberne.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (første afdeling)

- 1) **Sagsøgte frifindes.**
- 2) **Hver part bærer sine omkostninger.**

Joliet

Bosco

Schockweiler

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 10. juli 1986.

P. Heim
Justitssekretær

R. Joliet
Formand for første afdeling